

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **Bc. R. A.**, zast. Mgr. Václavem Strouhalem, advokátem, se sídlem tř. Přátelství 1960, Písek, proti žalovanému: **Policejní prezidium České republiky**, se sídlem Strojnická 27, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí policejního prezidenta ze dne 5. 4. 2016, č. j. PPR-35391-11/ČJ-2015-990131, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 12. 7. 2017, č. j. 51 A 17/2016 – 47,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Jádro sporu

[1] Jádrem sporu je, zda žalovaný správně vyložil relevantní ustanovení zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění rozhodném pro projednávanou věc (dále jen „služební zákon“), ohledně rozhodného okamžiku pro ukončení zproštění výkonu služby žalobce. Ukončení záviselo na vyřešení předběžné otázky, o níž rozhodoval trestní soud. Ten pravomocně skončil trestní stíhání žalobce a postoupil věc k vyřízení příslušnému správnímu orgánu jako přestupek.

[2] Žalobce míní, že v této situaci měl služební funkcionář rozhodnout o ukončení zproštění výkonu služby bezprostředně po vyhlášení usnesení soudu (které vyhlášením nabylo právní moci), a to *ex tunc*, tedy s účinností ke dni vyhlášení usnesení. Služební

funkcionář naopak vyčkával na vyhotovení písemného znění usnesení a poté rozhodl o ukončení zproštění s účinky do budoucna (*ex nunc*).

[3] Žalovaný dále nerozhodl explicitně o nároku na náhradu nákladů řízení (jak ukládá § 181 odst. 4 služebního zákona), ačkoli žalobce tento nárok uplatnil podle § 177 odst. 2 služebního zákona. Druhou otázkou tedy je, zda tato okolnost představuje vadu řízení, která měla vliv na zákonnost rozhodnutí, a to za situace, kdy žalovaný samotné odvolání žalobce zamítl.

[4] Ředitel Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje jako služební funkcionář ve věcech služebního poměru svým rozhodnutím ze dne 18. 11. 2015, č. j. ŘKŘ-5373/2015, ukončil podle § 40 odst. 5 služebního zákona zproštění výkonu služby žalobce, a to dnem doručení tohoto rozhodnutí.

[5] Žalobce proti rozhodnutí podal odvolání, které žalovaný zamítl rozhodnutím ze dne 5. 4. 2016, č. j. PPR-35391-11/ČJ-2015-990131, a to v souladu s § 190 odst. 8 služebního zákona.

[6] Podkladem pro rozhodnutí služebního funkcionáře bylo usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“) ze dne 10. 9. 2015, č. j. 14 To 193/2015 - 917 (dále jen „trestní rozhodnutí“). Tím byl zrušen odsuzující rozsudek Okresního soudu v Písku ze dne 3. 2. 2015, č. j. 2 T 49/2013 - 827, a věc stěžovatele byla postoupena Městskému úřadu v Písku, neboť zažalovaný skutek není trestným činem, avšak mohl by být posouzen jako přestupek.

II. Řízení před krajským soudem

[7] Proti rozhodnutí žalovaného (dle odst. [5] výše) brojil žalobce žalobou u krajského soudu. Namítal, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné, žalovaný nesprávně aplikoval § 40 odst. 5 služebního zákona, a dále je jeho rozhodnutí nezákonné pro absenci výroku o nákladech řízení, ačkoli žalobce tento nárok uplatnil v souladu s § 177 odst. 2 služebního zákona.

[8] Krajský soud žalobu zamítl jako nedůvodnou. Dospěl k závěru, že žalovaný dostál zákonným požadavkům na přezkoumatelnost svého rozhodnutí, je zřejmé, z jakých podkladů při svém rozhodování vycházel, uvedl úvahy ohledně hodnocení důkazů a závěry, které z těchto úvah plynou. Žalovaný také vypořádal jednotlivé námitky žalobce uplatněné v odvolání.

[9] Co se týče nesprávné aplikace § 40 odst. 5 služebního zákona, krajský soud identifikoval jako stěžejní právní otázku okamžik, kdy mělo dojít k ukončení zproštění výkonu služby žalobce. Pravomocným skončením trestního řízení „*nepochybně fakticky odpadl důvod zproštění služby*“. Soud však zdůraznil, že z dikce § 40 odst. 5 plyne, že ukončení zproštění výkonu služby nenastává samo o sobě přímo ze zákona, nýbrž

pominutí důvodu zproštění posoudí služební funkcionář ve správním řízení a – pokud z podkladů vyhodnotí, že důvod zproštění odpadl – vydá o tom rozhodnutí.

[10] Citoval rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 14. 11. 2007, č. j. 3 Ads 91/2007 - 65, podle něhož „[u]*končení zproštění výkonu služby tedy nastane vlivem pravomocného skončení trestního řízení. Nikoli však samo o sobě, nýbrž až na základě rozhodnutí služebního funkcionáře o zrušení zproštění výkonu služby*.“ Pokud by bylo správné tvrzení žalobce, podle něhož je služební funkcionář povinen ukončit zproštění výkonu služby dnem právní moci trestního rozhodnutí, kterým odpadl důvod tohoto zproštění, nebylo by nutné vydávat o tom zvláštní rozhodnutí, nýbrž by k ukončení zproštění výkonu služby došlo ze zákona, právní mocí rozhodnutí, kterým odpadá důvod zproštění. Tak tomu však není. K ukončení zproštění výkonu služby dochází až na základě rozhodnutí služebního funkcionáře.

[11] Krajský soud dále přisvědčil názoru žalovaného, že služební funkcionář měl vyčkat na doručení písemného vyhotovení usnesení trestního soudu. Tomu svědčí dikce § 180 odst. 1 služebního zákona, podle něhož je služební funkcionář povinen zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí, a za tímto účelem si opatřit podklady nezbytné pro toto rozhodnutí. Mezi podklady pro rozhodnutí patří i písemné vyhotovení předmětného trestního rozhodnutí. Z něho služební funkcionář zjišťuje, zda důvod zproštění výkonu služby odpadl či nikoliv. Sám neposuzuje, zda byl trestný čin, pro který byl příslušník zproštěn výkonu služby, spáchán nebo ne, ale vychází v této otázce z rozhodnutí soudu. Tato otázka je pak řešena nejen ve výrokové části trestního rozhodnutí, ale též v jeho odůvodnění.

[12] Pokud by služební funkcionář vycházel toliko z písemné informace žalobce a telefonické informace soudu o tom, že ve věci bylo vydáno pravomocné rozhodnutí, nebyla by naplněna zásada materiální pravdy. V postupu služebního funkcionáře nedošlo k průtahům, neboť si sám v poměrně krátké době opatřil písemné vyhotovení trestního rozhodnutí s vyznačeným datem právní moci.

[13] Pokud žalobce navrhoval, že služební funkcionář měl ukončit zproštění výkonu služby zpětně ke dni právní moci trestního rozhodnutí, krajský soud uvedl, že služební funkcionář není nadán oprávněním, aby práva a povinnosti mohl přiznávat zpětně, což plyne z § 181 odst. 1 služebního zákona.

[14] Ani z hlediska finančního nebyl žalobce nikterak zkrácen na svých právech. Podle § 126 odst. 6 služebního zákona pokud je příslušník zproštěn výkonu služby, náleží mu po dobu tohoto zproštění služební příjem ve výši 50 %, pokud není vzat do vazby. Pokud se v příslušném přestupkovém, kázeňském či trestním řízení neprokáže příslušníkova vina, náleží mu ta část služebního příjmu, o kterou mu byl příjem zkrácen. Žalobce tudíž má nárok na nevyplacenou část služebního příjmu ze zákona, a to za celou dobu zproštění výkonu služby až ke dni jeho ukončení.

[15] K námitce o absenci výroku o nákladech řízení v rozhodnutí žalovaného krajský soud uvedl, že je nepochybné, že žalobce nárok na náhradu nákladů řízení řádně uplatnil. V takovém případě byl žalovaný povinen tento nárok vypořádat a rozhodnout o něm ve formě výroku se zvláštním odůvodněním (§ 181 odst. 4 služebního zákona). Pokud tak nepostupoval, dopustil se vady řízení. Tato vada však nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."). S ohledem na výsledek odvolacího řízení, ve kterém byl žalobce zcela neúspěšný, by ve výroku o náhradě nákladů řízení nebylo nic jiného než to, že žalobce nemá na náhradu nákladů řízení nárok. Absencí tohoto výroku tudíž žalobci fakticky žádná újma nevznikla. Rušit napadené rozhodnutí pouze z tohoto důvodu by bylo přepjatým formalismem a nemělo by vliv na právní postavení žalobce.

III. Kasační stížnost žalobce

[16] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel") kasační stížnost z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[17] V kasační stížnosti shrnuje dosavadní průběh správního řízení a odůvodnění napadeného rozsudku. Uplatňuje v zásadě tři kasační námitky – jednak že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný, dále že krajský soud nesprávně posoudil zásadní otázku, tj. zda služební funkcionář mohl vyčkat na písemné vyhotovení trestního rozhodnutí a k jakému datu mělo být rozhodnutí učiněno (tj. zpětně k datu právní moci trestního rozhodnutí či nikoli), a též vytýká chybné posouzení otázky absence výroku o náhradě nákladů řízení v rozhodnutí žalovaného.

[18] Co se týče první kasační námitky, stěžovatel poukazuje na to, že krajský soud opomněl reagovat na jeho citaci judikatury NSS v žalobě a tím zatížil rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů. Konkrétně jde o citaci rozhodnutí ze dne 22. 1. 2004 č. j. 4 Azs 55/2003 - 51, podle něhož „[r]*ozhodnutí správního orgánu musí obstát samo o sobě a pokud v něm nejsou uvedeny důkazy, na jejichž podkladě správní orgán dovozuje svoje závěry, pak je nutno takové rozhodnutí považovat za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Správní orgán v odůvodnění rozhodnutí uvede, které skutečnosti byly podkladem pro rozhodnutí, jakými úvahami byl veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě jakých rozhodl. Pokud důkazy nejsou obsaženy ve správním spise, pak skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, nemá oporu ve spisech*."

[19] Co se týče druhé kasační námitky – nesprávného právního posouzení – poukazuje stěžovatel na § 40 odst. 5 služebního zákona. Z něho vyplývá, že zproštění výkonu služby se ukončí, pominou-li důvody, které k tomuto zproštění vedly. Tímto důvodem bylo podezření, že stěžovatel spáchal trestný čin, který nesouvisel s výkonem funkce příslušníka bezpečnostního sboru. Trestním rozhodnutím ze dne 10. 9. 2015 byla trestní věc skončena. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dnem vyhlášení, tj. dne 10. 9. 2015. Tím nepochybně fakticky odpadl důvod zproštění výkonu služby.

[20] Stěžovatel nepolemizuje s rozhodnutím NSS sp. zn. 3 Ads 91/2007 (citovaným v odstavci [10] výše), podle něhož ukončení zproštění výkonu služby nenastává bez dalšího jako následek pravomocného skončení trestního stíhání, ale až na základě rozhodnutí služebního funkcionáře o ukončení zproštění výkonu služby. Stěžovatel však poukazuje na to, že o zproštění musí služební funkcionář rozhodnout co nejrychleji, neboť jde o omezující opatření. Není nutné vyčkávat na písemné vyhotovení trestního rozhodnutí. Závazný je výrok trestního rozhodnutí, tj. že jednání není trestným činem. Výrok je zachycen jak v protokolu o veřejném zasedání, tak i ve zvukovém záznamu. Písemné vyhotovení rozhodnutí není důležité pro objasnění věci. V opačném případě tato situace (tj. čekání na písemné vyhotovení – pozn. soudu) popírá ustanovení trestního řádu o právní moci rozhodnutí.

[21] Stěžovatel také odmítl úvahu krajského soudu, že odůvodnění trestního rozhodnutí je významné pro rozhodování služebního funkcionáře. Neví, v čem by mělo být toto odůvodnění podstatné. Odmítl také názor, že služební funkcionář ve věci ukončení zproštění výkonu služby nemůže rozhodovat se zpětnou účinností (ke dni právní moci trestního rozhodnutí). Podle stěžovatele naopak k rozhodování se zpětnými účinky (*ex tunc*) běžně dochází např. ve věcech výsluhových nároků – odchodného a výsluhového příspěvku. Podobně lze i o ukončení zproštění výkonu služby rozhodovat zpětně.

[22] Stěžovatel krajskému soudu také vytýká nesprávné posouzení absence výroku o náhradě nákladů řízení v rozhodnutí žalovaného. Poukazuje na jiné rozhodnutí krajského soudu (ze dne 11. 1. 2017, č. j. 10 A 142/2015 - 93), ve kterém soud zrušil výrok o náhradě nákladů řízení a věc vrátil správnímu orgánu k dalšímu řízení, protože dotčený výrok nebyl odůvodněn. Stěžovatel se podivuje, že chybějící **odůvodnění** výroku o nákladech řízení zrušujícím důvodem bylo, v projednávané věci však ani chybějící **výrok** zrušujícím důvodem nebyl. Pokud krajský soud předjímá, že by náhrada nákladů řízení stejně nebyla přiznána (s ohledem na to, že žalovaný nevyhověl odvolání stěžovatele), takový postup zasahuje do pravomoci správního orgánu a je v rozporu s právem na spravedlivý proces.

IV. Vyjádření žalovaného

[23] Žalovaný se ve svém vyjádření ztotožnil s napadeným rozsudkem. Uvedl, že rozsudek i své rozhodnutí považuje za věcně správné, v souladu se zákonem a náležitě odůvodněné.

[24] Vyjádřil se i k jednotlivým kasačním námitkám. Ohledně otázky nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku poukázal na judikaturu Ústavního soudu (nález ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08), podle níž „[n]*ení porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama*

o sobě dostatečná.“ S ohledem na uvedené nelze shledat pochybení ze strany krajského soudu.

[25] Ohledně stěžejní otázky, zda měl vyčkávat vyhotovení písemného znění trestního rozhodnutí, žalovaný uvedl, že se o výsledku řízení právně relevantně dozvěděl dne 9. 11. 2015, kdy mu bylo doručeno písemné vyhotovení trestního rozhodnutí. Bezodkladně poté učinil kroky vedoucí k ukončení zproštění výkonu služby, ke kterému došlo dne 18. 11. 2015. Je nepřípustné, aby žalovaný jako správní orgán rozhodoval na základě nepodložené informace (sdělení žalobce) o ukončení soudního řízení, aniž by mu byl znám obsah usnesení trestního soudu. Až teprve na základě obsahu usnesení trestního soudu žalovaný seznal, že podmínky pro zproštění výkonu služby již netrvají.

[26] Podle žalovaného trestní rozhodnutí samo o sobě nemusí být automatickým důvodem pro ukončení zproštění výkonu služby, pokud trestní soud jednoznačně neshledá, že se skutek nestal, nebo že jej nespáchal obžalovaný. Trestní soud v projednávaném případě nevyslovil vinu či nevinu žalobce, nýbrž pouze konstatoval, že jednání jako takové není trestným činem, avšak může být přestupkem. O případné odpovědnosti stěžovatele za přestupek však v době vydání rozhodnutí žalovaného ještě nebylo rozhodnuto. Odmítl tvrzení stěžovatele, že žalovaný nepotřeboval znát odůvodnění trestního rozhodnutí. Naopak právě s ohledem na možnou odpovědnost za přestupek a názor soudu na ni se žalovaný potřeboval s obsahem usnesení trestního soudu seznámit a uvážit, zda podmínky pro zproštění výkonu služby trvají.

[27] Žalovaný také odmítl názor stěžovatele, že by měl služební funkcionář rozhodovat o ukončení zproštění výkonu služby zpětně ke dni právní moci trestního rozhodnutí. Rozhodnutí služebního funkcionáře je konstitutivní a působí vždy do budoucnosti. Odmítl analogii stěžovatele s rozhodováním o výsluhových nárocích. Poukázal na to, že ty se podle služebního zákona přiznávají bývalým příslušníkům již ode dne ukončení služebního poměru za splnění podmínek § 157 služebního zákona. Rozhodnutí o výsluhovém příspěvku nezakládá nová práva či povinnosti příslušníka, nýbrž pouze potvrzuje, že právo na výsluhový příspěvek zde bylo ode dne ukončení služebního poměru a stanovuje konkrétní výši příspěvku. Stěžovatel tedy „srovnává nesrovnatelné ve snaze jakkoli dokázat, že soud a žalovaný pochybili“.

[28] Ohledně otázky chybějícího výroku o náhradě nákladů řízení žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozsudku.

V. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[29] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti. Kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, vůči němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[30] Kasační stížnost není důvodná.

Va. Otázka nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu

[31] Soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku. Vlastní přezkum je totiž možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130). Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou, že k ní soud přihlíží i bez námitky, z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[32] Výše uvedená kritéria napadený rozsudek splňuje. Jedná se o srozumitelné rozhodnutí, z jehož obsahu je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno v jeho výroku. Stěžovatel vytýká to, že krajský soud výslovně nereagoval na jednu citaci judikatury obsaženou v žalobě. Takové opomenutí samo o sobě může jen stěží založit nepřezkoumatelnost. Citovaný judikát se totiž týkal žalobního bodu ohledně tvrzené nepřezkoumatelnosti správního rozhodnutí a tento žalobní bod krajský soud zevrubně vypořádal na str. 6 až 9 napadeného rozsudku. Pokud přitom opomněl reagovat na jednu citaci z judikatury, nezpůsobuje to nepřezkoumatelnost jeho rozsudku.

[33] Naopak soud nemá povinnost reagovat vyčerpávajícím způsobem na každé dílčí tvrzení žalobce: „[…] *rozsah reakce soudu na konkrétní námitky je, co do šíře odůvodnění, spjat s otázkou hledání míry. Povinnost orgánů veřejné moci (včetně orgánů moci soudní) svá rozhodnutí řádně odůvodnit nelze interpretovat jako požadavek na detailní odpověď na každou námitku*“ (rozsudek NSS ze dne 30. 8. 2017, č. j. 2 Azs 179/2017 - 38). Ústavní soud v této souvislosti konstatoval, že „[n]*ení porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná*“ (nález ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08).

Vb. Rozhodování žalovaného a písemné vyhotovení trestního rozhodnutí

[34] Jak je uvedeno v odstavcích [1] a [2] výše, stěžejní otázkou v projednávaném případě je, zda při rozhodování o ukončení zproštění výkonu služby stěžovatele služební funkcionář měl vyčkat doručení písemného vyhotovení trestního rozhodnutí (tj. včetně jeho odůvodnění) a zda měl ukončit zproštění výkonu služby stěžovatele zpětně ke dni pravomocného trestního rozhodnutí. Z jiného úhlu pohledu tatáž otázka vyniká svojí paradoxní povahou – stěžovatel se totiž v průběhu správního řízení i řízení před správními soudy nebrání proti rozhodnutí služebního funkcionáře jako takovému: „pouze“ namítá, že toto rozhodnutí nebylo včasné, tedy mělo být vydáno dříve, případně mělo být vydáno se zpětnou účinností.

[35] Podle § 40 odst. 1 služebního zákona *příslušník musí být zproštěn výkonu služby na dobu, po kterou je důvodně podezřelý ze spáchání trestného činu, kázeňského přestupku nebo jednání, které má znaky přestupku nebo jiného správního deliktu, jestliže by jeho ponechání ve výkonu služby ohrožovalo důležitý zájem služby nebo průběh prošetřování jeho jednání*. Podle odstavce 5 téhož ustanovení *pominou-li důvody, pro které byl příslušník zproštěn výkonu služby, zproštění výkonu služby se ukončí*.

[36] Podle § 180 odst. 1 služebního zákona *služební funkcionář je povinen zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí, a za tím účelem si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí*.

[37] Na téma stěžejní otázky již Nejvyšší správní soud rozhodoval ve věci pod sp. zn. 3 Ads 91/2007 (viz odstavec [10] výše). Předmětem jeho posuzování byla věc poněkud odlišná, konkrétně šlo o žádost žalobkyně o přiznání úroků z prodlení ze služebního příjmu, jenž jí byl doplacen poté, kdy bylo ukončeno její zproštění služby. Je také pravda, že soud aplikoval předchozí právní úpravu (zákon č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, jenž byl s účinností ode dne 1. 1. 2007 zrušen a nahrazen služebním zákonem). Podstatná otázka však zůstává podobná jako v projednávaném případě. Soud se totiž i tehdy musel nejprve zabývat otázkou, k jakému okamžiku se rozhodnutí o ukončení zproštění služby vydává.

[38] Proto je vhodné ze zmíněného judikátu citovat obsáhleji: „*Nejvyšší správní soud k tomuto závěru* (tj. k závěru, že zaměstnavatel nebyl v prodlení a nebyl tedy ani povinen platit žalobkyni úroky z prodlení – pozn. soudu) *vedla skutečnost, že příslušný služební funkcionář využil svého oprávnění dané mu § 27 odst. 1 zákona o služebním poměru* (jehož obdobou je § 40 odst. 1 služebního zákona – pozn. soudu) *a rozhodl se stěžovatelku zprostit výkonu služby. Je třeba zdůraznit, že důvodem ke zproštění výkonu služby je mj. ta okolnost, že policista je důvodně podezřelý, že se dopustil trestného činu. Nastane-li tato skutečnost předvídaná § 27 odst. 1 zákona o služebním poměru, není sám o sobě rozhodující výsledek vedeného trestního řízení. Policista může být zproštěn výkonu služby, bez ohledu na to, jak trestní řízení dopadne. I to je důsledek výše zmíněných specifik služebního poměru. Ukončení zproštění výkonu služby nastane vlivem pravomocného skončení trestního řízení. Nikoli však samo o sobě, nýbrž až na základě rozhodnutí služebního funkcionáře o zrušení zproštění výkonu služby. To se v případě stěžovatelky uskutečnilo rozhodnutím ředitele oblastního ředitelství Policie ČR ze dne 11. 2. 2004, č. 200/2004, neboť k pravomocnému skončení trestného stíhání došlo ke dni 3. 2. 2004.*“

[39] Z citace plyne, že i v judikovaném případě došlo k prodlevě mezi pravomocným skončením trestního stíhání a rozhodnutím o ukončení zproštění výkonu služby. Již tehdy Nejvyšší správní soud zjevně považoval za možné, ba dokonce přirozené, že k ukončení zproštění dochází s určitou časovou prodlevou. Vůbec neuvažoval o tom, že by toto ukončení mohlo být účinné zpětně k datu trestního rozhodnutí. Soud již tehdy použil formulaci, že ukončení zproštění služebního poměru nastává **vlivem** pravomocného skončení. Z toho plyne (*a contrario*), že ukončení zcela samozřejmě nenastane automaticky či zpětně ke dni právní moci trestního rozhodnutí. Odpověď na dílčí otázku, zda ukončení

zproštění výkonu služby se má činit zpětně ke dni právní moci trestního rozhodnutí, je tedy záporná.

[40] Nejvyšší správní soud dále přisvědčuje argumentaci žalovaného, že povinnost služebního funkcionáře dle citovaného § 180 odst. 1 služebního zákona přímo vyžaduje, aby při rozhodování nespoléhal na pouhou informaci stěžovatele o výsledku trestního řízení. Naopak musí vycházet z „potřebných podkladů" pro své rozhodnutí.

[41] Stěžovatel v kasační stížnosti rozvíjí úvahy, že by mohl postačovat protokol z jednání před soudem, obsahující výrok trestního rozhodnutí. Tyto úvahy jsou opožděné, protože ze správního spisu se nepodává, že by stěžovatel služebnímu funkcionáři protokol z hlavního líčení doručil. Stejně tak (i přes výslovnou žádost služebního funkcionáře, viz č. l. 3 správního spisu) nedoručil ani písemné vyhotovení trestního rozhodnutí. I kdyby však stěžovatel předmětný protokol doručil, stejně by nebylo možné kritizovat služebního funkcionáře za to, že vyčkával na písemné vyhotovení trestního rozhodnutí za situace, kdy bylo zřejmé, že bude odůvodněno.

[42] Žalovanému je třeba přisvědčit v tom, že jiná (alespoň teoreticky) by mohla být situace, kdyby stěžovatel byl trestním rozhodnutím zproštěn obžaloby, protože nebylo prokázáno, že se stal skutek, pro nějž je obžalovaný stíhán, případně protože nebylo prokázáno, že tento skutek spáchal obžalovaný [§ 226 písm. a) a c) zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů; dále jen „trestní řád"]. Stejně tak by byla jiná situace tehdy, kdy by soud odůvodnění svého rozhodnutí vůbec nevyhotovoval (§ 136 odst. 3 trestního řádu). V projednávané věci však již z výroku trestního rozhodnutí plyne, že soud postupoval podle § 222 odst. 2 trestního řádu, podle něhož *soud postoupí věc jinému orgánu, jestliže shledá, že nejde o trestný čin, avšak zažalovaný skutek by mohl být jiným orgánem posouzen jako přestupek nebo kárné provinění, o nichž je tento orgán příslušný rozhodovat*. Soud tedy dospěl k přesvědčení o tom, že se skutek stal, spáchal jej stěžovatel a může i nadále jít o jeho protiprávní jednání, avšak protiprávnost zřejmě dosahuje jiné intenzity (tj. „pouze" intenzity přestupku). V takové situaci služební funkcionář potřebuje znát i odůvodnění trestního rozhodnutí.

[43] Na podporu uvedeného soud dodává, že i judikatura Nejvyššího soudu (byť v občanskoprávních věcech) zná situace, kdy pro rozhodování soudu o předběžné otázce je nutné znát odůvodnění a nikoli jen výrok rozhodnutí. Nejvyšší soud připustil, že v určitých situacích „*...posouzení výrokové a důvodové části rozsudku má totiž význam jednak z hlediska posouzení překážky věci pravomocně rozhodnuté, jednak z hlediska závěru, zda předběžná otázka ve sporu mezi účastníky byla již pravomocně rozhodnuta*" (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 9. 2017, sp. zn. 30 Cdo 940/2017).

[44] Stěžovatel tvrdí, že rozhodování v projednávaném případě je obdobné rozhodování o výsluhových nárocích podle § 157 až § 163 služebního zákona (viz odstavec [21] výše). Tato analogie však není případná. Z uvedených ustanovení služebního zákona je patrné, že nárok na výsluhový příspěvek vzniká se zánikem služebního poměru. Jakkoli to zákon výslovně nestanoví, je evidentní, že zde existuje objektivní potřeba určit výši výsluhového

příspěvku autoritativním deklaratorním rozhodnutím zpětně ke dni zániku služebního poměru. Bylo by zjevně nespravedlivé, kdyby jen kvůli nutné časové prodlevě mezi dnem zániku služebního poměru a dnem rozhodnutí služebního funkcionáře se bývalý příslušník ocitl po určitou dobu bez výsluhového příspěvku. Naopak rozhodování o ukončení zproštění výkonu služby je rozhodnutím konstitutivním a má účinky výhradně do budoucnosti. Kdyby snad zákonodárce zamýšlel, aby toto rozhodování mělo zpětné účinky, musel by tak normovat výslovně ve služebním zákoně; to se však nestalo.

[45] Nakonec soud dodává, že v projednávaném případě není ani zřejmé žádné bezdůvodné prodlení na straně služebního funkcionáře při jeho rozhodování. Naopak je patrné – a stěžovatel to ostatně ani nečiní sporným – že služební funkcionář usiloval o doručení písemného vyhotovení trestního rozhodnutí. Jestliže časový rozdíl mezi vyhlášením a právní mocí trestního rozhodnutí a vydáním rozhodnutí služebního funkcionáře činí 69 dní (tj. ode dne 10. 9. 2015 do dne 18. 11. 2015), není to pro stěžovatele pochopitelně ideální, ale – jak je vysvětleno výše – jsou pro to objektivní důvody (soud připravoval písemné vyhotovení trestního rozhodnutí a služební funkcionář vyčkával na jeho doručení). Na druhé straně však trvalo pouze 9 dní (tj. ode dne 9. 11. 2015 do dne 18. 11. 2015) od doby, kdy služební funkcionář obdržel písemné vyhotovení trestního rozhodnutí, do dne vydání rozhodnutí o ukončení zproštění. Devět dní nelze považovat za dobu nepřiměřeně dlouhou pro prostudování trestního rozhodnutí a vydání rozhodnutí služebního funkcionáře.

Vc. Absence výroku o náhradě nákladů řízení

[46] Nejvyšší správní soud obecně přisvědčuje stěžovateli, že absence výroku o náhradě nákladů řízení je vadou řízení a žalovaný měl o náhradě nákladů rozhodnout. Krajský soud však správně konstatoval, že tato vada neměla vliv na zákonnost rozhodnutí. Přímo z textu zákona (§ 177 odst. 2 služebního zákona) je patrné, že stěžovatel se svojí žádostí o náhradu nákladů řízení nemohl uspět, protože tu lze přiznat jen tehdy, pokud by měl alespoň částečný úspěch ve věci (tj. se svým odvoláním).

[47] Podle § 177 odst. 2 služebního zákona *jestliže je účastník v řízení o odvolání, rozkladu, v obnoveném nebo přezkumném řízení úspěšný, má nárok na náhradu nákladů od bezpečnostního sboru. Jestliže má účastník v řízení úspěch jen částečný, má nárok na poměrnou náhradu nákladů*. Na základě argumentu *a contrario* tedy platí, že pokud je účastník zcela neúspěšný, nárok na náhradu nákladů nemá.

[48] Je nepochybné, že stěžovatel úspěšný nebyl (ani zčásti), proto by správní orgán vskutku musel – jak uvedl krajský soud – žádost stěžovatele o náhradu nákladů zamítnout a neměl zde žádný prostor pro uvážení. Stěžovatel tedy kvůli této vadě nedošel žádné újmy.

[49] Stěžovatelem namítaná vada by ke zrušení rozhodnutí žalovaného mohla vést jen tehdy, pokud by mohla mít vliv na zákonnost tohoto rozhodnutí (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 6. 2003, č. j. 6 A 12/2001 - 51), tedy pokud by

v jejím důsledku byl stěžovatel zkrácen na svých subjektivních právech, k jejichž ochraně správní soudnictví primárně slouží. Jak je ovšem uvedeno výše, stěžovatel nebyl na svých právech formálním pochybením žalovaného nikterak zkrácen, neboť právo na náhradu nákladů řízení od bezpečnostního sboru mu *ex lege* nenáleželo. Pokud by krajský soud pouze z tohoto důvodu napadené správní rozhodnutí zrušil, jednal by v rozporu se zásadou procesní ekonomie. Žalovaný by totiž v takovém případě pouze odkázal na dikci služebního zákona a náhradu nákladů by stěžovateli stejně nemohl jako neúspěšnému účastníkovi přiznat, právní postavení stěžovatele by se tedy nijak nezměnilo, pouze by se oddálilo konečné rozhodnutí v této věci. Krajský soud proto v tomto ohledu nepochybil a ani tato kasační námitka není důvodná.

VI. Závěr a náklady řízení

[50] Stěžovatel se svými námitkami neuspěl. Nejvyšší správní soud neshledal ani jiný důvod pro zrušení napadeného rozsudku z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), a proto zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[51] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a odst. 7 s. ř. s. za použití § 120 téhož zákona. Jelikož stěžovatel neměl v řízení o kasační stížnosti úspěch, nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení. Žalovanému, kterému by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. dubna 2018

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu